Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2026/2153

29.9.2026

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2026/2153 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 28ης Σεπτεμβρίου 2026

με την οποία επιτρέπεται στη Σλοβακία να χορηγήσει άδεια σε βιοκτόνα που περιέχουν αιθυλενοξείδιο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2026) 6723]

(Το κείμενο στη σλοβακική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων [1], και ιδίως το άρθρο 55 παράγραφος 3,

Αφού ζήτησε τη γνώμη της Μόνιμης Επιτροπής Βιοκτόνων,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το αιθυλενοξείδιο του τύπου προϊόντων 2 (απολυμαντικά και φυκοκτόνα που δεν προορίζονται για άμεση εφαρμογή στους ανθρώπους ή τα ζώα), όπως ορίζεται στο παράρτημα V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012, συμπεριλήφθηκε στο πρόγραμμα εργασιών για τη συστηματική εξέταση όλων των υπαρχουσών δραστικών ουσιών που περιέχονται σε βιοκτόνα τα οποία αναφέρονται στον εν λόγω κανονισμό, όπως ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1062/2014 της Επιτροπής [2]. Την 1η Δεκεμβρίου 2009 υποβλήθηκε αίτηση για την έγκριση του αιθυλενοξειδίου του τύπου προϊόντων 2.

(2) Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2025/1074 της Επιτροπής [3] διαπιστώθηκε ότι το αντιπροσωπευτικό προϊόν που περιλαμβανόταν στην αίτηση έγκρισης δεν ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012 και ότι, κατά συνέπεια, ήταν σκόπιμο να μην εγκριθεί το αιθυλενοξείδιο ως δραστική ουσία για χρήση σε βιοκτόνα του τύπου προϊόντων 2.

(3) Σύμφωνα με το άρθρο 55 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012, στις 9 Δεκεμβρίου 2025 η Σλοβακία υπέβαλε στην Επιτροπή αίτηση για παρέκκλιση από το άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού, με την οποία ζήτησε να της επιτραπεί να χορηγήσει άδεια σε βιοκτόνα που περιέχουν αιθυλενοξείδιο, για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένης αρχειακής κληρονομιάς.

(4) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τη Σλοβακία, η χρήση αιθυλενοξειδίου είναι απαραίτητη για την προστασία αρχείων και άλλων αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς, δεδομένου ότι φαίνεται να είναι η μόνη αποτελεσματική τεχνική για τον έλεγχο των ποικίλων επιβλαβών οργανισμών που μπορούν να απειλήσουν τα εν λόγω αντικείμενα. Η μικροβιολογική επιμόλυνση είναι ένας από τους παράγοντες υψηλότερου κινδύνου που απειλούν ορισμένα αγαθά πολιτιστικής κληρονομιάς. Η ενεργός βιολογική επιμόλυνση είναι επιβλαβής για τα επηρεαζόμενα υλικά, τα οποία υφίστανται μαζική υποβάθμιση της λειτουργικότητας, μέσω της απώλειας αντοχής, της αλλαγής χρώματος ή του σχηματισμού έγχρωμων κηλίδων. Σύμφωνα με τη Σλοβακία, για τα άτομα που χειρίζονται τα εν λόγω υλικά (αρχειοθέτες, βιβλιοθηκάριους, συντηρητές, ερευνητές ή άλλους υπαλλήλους), η αυξημένη περιεκτικότητα του αέρα σε σπόρους μικροοργανισμών αποτελεί σημαντικά δυσμενή παράγοντα που οδηγεί σε αλλεργίες, βρογχίτιδα και άλλες παθήσεις. Σημαντικό κίνδυνο αποτελεί η εξάπλωση της μόλυνσης και η απειλή ολόκληρων συλλογών. Εάν ένα μολυσμένο αντικείμενο δεν υποβληθεί σε επαρκή επεξεργασία, μπορεί να καταστεί πηγή εξάπλωσης της μόλυνσης σε άλλα αντικείμενα της συλλογής, τα οποία δεν έχουν ακόμη μολυνθεί. Σύμφωνα με τη Σλοβακία, σε μουσεία, αρχεία και αίθουσες τέχνης όπου τα αντικείμενα αποθηκεύονται κοντά μεταξύ τους, η ανεξέλεγκτη επιμόλυνση μπορεί γρήγορα, λόγω αλυσιδωτών επιπτώσεων, να καταστρέψει μεγάλο αριθμό πολύτιμων αντικειμένων.

[1] ΕΕ L 167 της 27.6.2012, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

[2] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1062/2014 της Επιτροπής, της 4ης Αυγούστου 2014, σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών για τη συστηματική εξέταση όλων των υπαρχουσών δραστικών ουσιών που περιέχονται σε βιοκτόνα τα οποία αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 294 της 10.10.2014, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/1062/oj).

[3] Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2025/1074 της Επιτροπής, της 2ας Ιουνίου 2025, σχετικά με τη μη έγκριση του αιθυλενοξειδίου ως υπάρχουσας δραστικής ουσίας για χρήση σε βιοκτόνα του τύπου προϊόντων 2 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2025/1074, 3.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1074/oj).

(5) Σύμφωνα με τη Σλοβακία, δεν υπάρχουν κατάλληλες εναλλακτικές μέθοδοι για την επεξεργασία των αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένου του αρχειακού υλικού. Όσον αφορά το αρχειακό υλικό, η απομάκρυνση σκόνης και η στίλβωση με αιθανόλη είναι αποτελεσματικές μόνο όσον αφορά τοπική και επιφανειακή επιμόλυνση, αλλά όχι για εσωτερική επιμόλυνση, μπορεί να αλλοιώσει ορισμένες μελάνες και χρωστικές ουσίες, απαιτεί χρονοβόρα και προσεκτική επεξεργασία και, ως εκ τούτου, δεν είναι κατάλληλη για την αντιμετώπιση μεγάλου όγκου προσβολής από μύκητες. Η ανοξία είναι αποτελεσματική κατά των εντόμων, ωστόσο είναι αναποτελεσματική κατά των ευρωτομυκήτων και των βακτηρίων. Η ακτινοβολία γάμμα είναι μια τεχνική που είναι δύσκολο να αναπαραχθεί και απαιτεί ειδικό εξοπλισμό. Επιπλέον, έχει αποδειχθεί ότι η ακτινοβολία γάμμα προκαλεί σημαντική αποδόμηση της κυτταρίνης, με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της σταθερότητας και της ανθεκτικότητας των εγγράφων. Οι τεχνικές χαμηλής θερμοκρασίας (κατάψυξη) μπορούν να σταματήσουν την ανάπτυξη ευρωτομυκήτων, αλλά δεν είναι αποτελεσματικές κατά των σπορίων.

(6) Όπως ανέφερε η Σλοβακία στην αίτηση, τα προϊόντα που περιέχουν αιθυλενοξείδιο χρησιμοποιούνται με υποκαπνισμό από εκπαιδευμένους επαγγελματίες. Λόγω των επικίνδυνων ιδιοτήτων του αιθυλενοξειδίου, η απολύμανση με προϊόντα που το περιέχουν πραγματοποιείται μόνο σε θαλάμους υποκαπνισμού αποκλειστικά σε εξειδικευμένες εγκαταστάσεις που τηρούν αυστηρούς κανονισμούς ασφάλειας και περιβαλλοντικά πρότυπα. Καθεμία από τις εγκαταστάσεις που λειτουργούν για τον σκοπό αυτό περιλαμβάνει σύστημα απομάκρυνσης απαερίων (abator), το οποίο αποτρέπει τις εκπομπές αιθυλενοξειδίου στην ατμόσφαιρα. Μετά την απολύμανση, εφαρμόζεται αναγκαία φάση εξαερισμού επαρκώς μεγάλης διάρκειας για την απομάκρυνση των υπολειμμάτων αερίων από τα αντικείμενα. Υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται όλες οι διαδικασίες ελέγχου, οι κανονισμοί και οι οδηγίες προς το προσωπικό, η χρήση αυτής της τεχνολογίας είναι ασφαλής.

(7) Οι πληροφορίες και η αιτιολόγηση που περιέχονται στην αίτηση που υπέβαλε η Σλοβακία δείχνουν ότι η χρήση αιθυλενοξειδίου είναι απαραίτητη για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και ότι, επί του παρόντος, δεν υπάρχουν κατάλληλες εναλλακτικές λύσεις για την επεξεργασία των αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς στη Σλοβακία, δεδομένου ότι όλες οι επί του παρόντος διαθέσιμες εναλλακτικές τεχνικές παρουσιάζουν μειονεκτήματα, καθώς είτε δεν είναι επαρκώς αποτελεσματικές είτε μπορούν να προκαλέσουν ζημία στα υλικά που υποβάλλονται σε επεξεργασία.

(8) Με βάση τις πληροφορίες και την αιτιολόγηση που περιέχονται στην αίτηση που υπέβαλε η Σλοβακία, είναι σκόπιμο να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το αιθυλενοξείδιο είναι απαραίτητο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της και ότι επί του παρόντος δεν υπάρχουν κατάλληλες εναλλακτικές λύσεις στη Σλοβακία. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να επιτραπεί στη Σλοβακία να χορηγήσει άδεια για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων που περιέχουν αιθυλενοξείδιο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Σλοβακία μπορεί να χορηγήσει άδεια σε βιοκτόνα που περιέχουν αιθυλενοξείδιο για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς μέχρι τις 31 Ιουλίου 2031.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Σλοβακική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 28 Σεπτεμβρίου 2026.

Για την Επιτροπή
Olivér VÁRHELYI
Μέλος της Επιτροπής